

АСҚАЗАНДА АСТЫҢ ҚОРЫТЫЛУЫ

САБАҚТЫҢ МАҚСАТЫ:

АСҚАЗАНДА АСТЫҢ ҚОРЫТЫЛУЫ , ФЕРМЕНТТЕР,
ГОРМОНДАР ТУРАЛЫ ТҮСІНІК АЛУ.

САБАҚ ЖОСПАРЫ:

- АСҚАЗАНДА АСТЫҢ ҚОРЫТЫЛУЫ, ФЕРМЕНТТЕР;
- КҮРДЕЛІ РЕФЛЕКСТІК СӨЛ БӨЛІНУ;
- НЕЙРОГУМОРАЛЬДЫҚ СӨЛ БӨЛІНУ

Асқазан сөлінің негізгі ферменттері

пепсин

Жұмыртқа және ет құрамындағы нәруызды оңай, ал сіңір және шеміршек нәруыздарын өте баяу ыдыратады.

Олар нәруыз молекулаларын аминқышқылдарына дейін ыдыратады.

ХИМОЗИН

Химозин немесе ұлтабар ферменті асқазанда сүтті ірітеді. химозин баланың асқазан сөлінде болады.

Асқазан сөлі ферменттері белсенді әсер ету үшін

Температурасы 37 С болуы

Тұз қышқылы беретін қышқыл орта қажет

Қышқыл асқазан сөлін тек тамақ ішкен кезде асқазан бездері бөледі.

Асқазан сөлінің құрамындағы тұз қышқылы тағаммен түсетін микробтарды өлтіреді әрі талшықты асты жұмсартады.

Тамақ ауыз қуысына түскенде тілде және ауыздың сілемейлі қабығында орналасқан дәм сезу жүйкелерінің ұшын тітіркендіреді

Бұл жерде пайда болған қозу сопақша мидың асқорыту орталығына

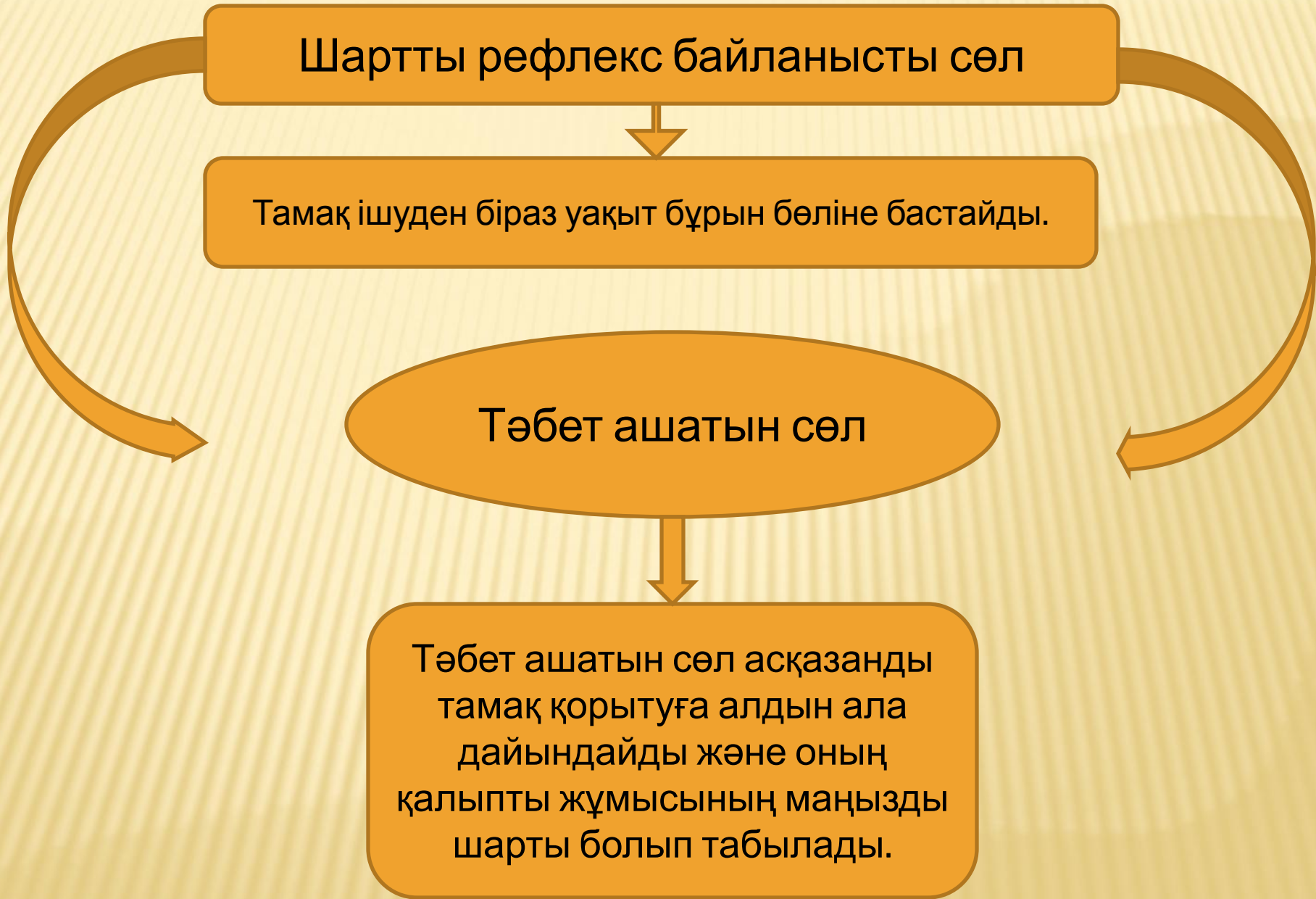
Содан кейін ол жерден асқазан бездеріне өтеді.

Шартты рефлекс байланысты сөл

Тамақ ішуден біраз уақыт бұрын бөліне бастайды.

Тәбет ашатын сөл

Тәбет ашатын сөл асқазанды тамақ қорытуға алдын ала дайындайды және оның қалыпты жұмысының маңызды шарты болып табылады.

Күрделі рефлекстік кезең

Тамақ ішу кезінде сөл бөліну асқазан секрециясының күрделі рефлекстік кезеңін құрайды. Осы кезеңде асқазан сөлі шартсыз және шартты рефлексстер жиынтығына бөлінеді.

Нейрогуморальдық сөл бөліну

Асқазанның сілемейлі қабығының механикалық тітіркенуі, сондай-ақ асқазаннан қанға сіңірілетін химиялық заттар есебінен асқазан сөлінің бөлінуі секрецияның нейрогуморальдық кезеңін құрайды.

Гастрин гормоны түзіледі. Ол қанға сіңіп, қарын бездерінің секрециясын күшейтеді

Сілемейлі қабық көптеген қатпар түзеді. Әрбір мм²-нде, шамамен, 100 қарын безі орналасады.

Сілекейдің құрамындағы фермент

```
graph TD; A[Сілекейдің құрамындағы фермент] --> B(амилаза); A --> C(ЛИЗОЦИМ); B --> D[Көмірсуларды ыдырататын фермент]; C --> E[Сілекейдің құрамында бактерияларды жояды.]
```

амилаза

ЛИЗОЦИМ

Көмірсуларды
ыдырататын
фермент

Сілекейдің
құрамында
бактерияларды
жояды.